C.S. SCHURZFLEISCHI DISPUTATIONES HISTORICAE CIVILES, COLLECTAE, ET VNO VOLUMINE...

Konrad Samuel Schurtzfleisch,
Jakob Zabler

I.

INter veteres Pannoniae urbes, clarum et illuſtre fuit Sirmium, loco peramoeno et fertili ſitum, qvod Bacuntius fl. alluit, qvi poſtea in Savum exit, et *Bozvvtba* vulgo appellatur. *Plinius H. N. lib. III. c. 26. Alter amnis Bacuntius* (alter Colapis jam ab eo memoratus erat) *in Saum Sirmio oppido influit, ubi civitas Sirmienſium.* Saus Straboni Σάος, *Geograph. lib. IV.* et Σαῦος *lib. VII.* ſi tamen poſterior lectio vera eſt, qvam retinuit Caſaubonus. Cum priori facit Arrianus, qvi Pannoniam obiit, fluviumqve hunc oculis aſpexit. *In libro rerum Indicarum.* Ptolemaeo Σάος, item Σαούιος, et Σαοῦιος, *Geograph. l. II. cap. 14.* Mendoſa enim lectio videtur Σαυοζίας. Nicetae Choniatae Σάουβος, *Annal. Manuel. lib. II.* Latinis, Plinio Saus, *c. l.* Iulio Solino Savus, *Polybiſt. cap. XXIV.* Aethico Suanus *in Coſmographia p. 19.* Qvo libro uſus eſt V. C. Rod. Snellius. Cum Ptolemaeo Saum ſcripſit Iornandes de Get. c. LVI. Solini ſcripturam Poeta Claudianus, et ſeqviores cum recentioribus ſeqvuntur.

II.

Omnes conſentiunt, in Pannonia qvaerendum eſſe

Sirmium, qvippe qvod in Pannoniae inferioris fines Ptolemaeus descripsit; cuius portio fuit Pannonia Savia, tractus inter Savum et Danubium interiectus, auctore Procopio *Suavia* appellatus, Ζουαβία, *Gotthicorum I.* Iornandes Sveviam nominat, *de rebus Geticis cap. LIII. edit. Grotianae.* Qvae a Svevia Alemannorum diversa est, *apud Paulum Varnefridum lib. II. cap. 15. de gestis Langobard.* Ab aliis cognominata est Ripensis, sive Ripariensis, *in notitia imperii Occidentalis.* Ab aliis qvoqve Sirmiesis, *apud Cassiodorum Var. lib. III. epist. 32.* Nicetas, paulo ante memoratus, totum hunc tractum, qvi inter Danubium et Savum patet, novo, et priscis ignoto vocabulo *Francochorium* appellare coepit, *libro II. annal. Manuel. Comneni.* ἔστι τόδε τμῆμα τῆς Οὐγγρίας οὐ τὸ ἐλάχιστον (scilicet τὸ Φραγγοχώριον, de qvo proxime dixerat,) ἀλλ' ἱκανῶς πολυάνθρωπον, μεταξὺ Ἴστρου καὶ Σαύβου τῶν ποταμῶν ἀναπεπταμένον. h. e. Illud (Francochorium) non minima Hungariae pars est, sed hominibus freqvens, inter Istrum et Savum extensa. in editione Vignoniana, qvae 1593. adornata est, mendum extat, qvum Γραγχορίῳ scribitur pro Φραγγοχωρίῳ. Sane qvos Latini Francos, eos Graeco-Romani, vel Graeculi scriptores Φράγγους seu Φράγκους dixerunt.

III.

Qva in Pannonia horreum Romani habuerunt, Sirmiumqve more suo cultum, et habitatione freqvens reddiderunt. Praeter situs opportunitatem, necessitas adduxit Octavium Augustum, ut arma in Pannoniam ferret, tractumqve Sirmiensem, arcendi et invadendi hostis causa, redigeret in potestatem. *Tranqvillus in Augusto cap. XXI. Florus epit. hist. Rom. lib. IV. cap. 12.* Vtrisqve

qve lucem affert Rufus Festus, dum scribit. *Batbone Pannoniorum rege subacto, in ditionem nostram Pannoniae* (prima et secunda) *venerunt. Amantinis inter Savum et Dravum postratis, regio Svaviensis, at secundorum loca Pannoniorum obtenta sunt.* Hic regio Svaviensis est Pannoniae Savia, eademqve pars Pannoniae secundae, sive, ut Ptolemaeus loqvitur, Παννονίας τῆς κάτω, seu inferioris. Cum Rufo iungatur Iornandes, ex qvo intelligitur, diversos in Pannonia fuisse reges, Saviamqve rationibus Geographicis Pannoniae secundae attributam, sed non eodem regno comprehensam, *in libro de regnorum successione p. 39. editionis* Lindenbrogianae. Hic belli horreum in Dacos constituit Augustus; et *Paeonum* (ita Pannones vocat) regionem iuxta Savum et Istrum (Danubium) subegit. Cuius rei testis est Appianus, *in libro de bellis Illyricis*, qvem scripsit, anteqvam Augustus Romae obtinuit unius Imperium, qvo parto, demum Pannonias in provinciam redegit.

IV.

Revertor ad Sirmii urbem, qvae imperante Augusto, ad gentis Pannonicae laudem insignis, servato per aliqvot secula splendore, omnibus Pannoniae urbibus oppidisqve praestitit, ac praeripuit laudem. Deletis enim Segestica et Siscia, qvae urbes propinqvae erant, ex periculo evasit Sirmium, et stetit in fide ac floruit, haud dubie autem e ruinis finitimarum urbium crevit, nec modo Romanis ad receptum et hyberna profuit, sed Imperatoribus qvoqve domicilium praebuit, qvotiescunqve in Pannonia, et extrema Imperii ora versus Danubium commorabantur. Herodianus maximam Pannoniae urbem celebrat, autorqve est, Maximinium Imp. cum

instante hyeme, rediisset in Pannoniam, hyemandi caussa Sirmium concessisse. *ἐν τῷ Σιρμίῳ διατρίβων τῇ μεγίστῃ ἐκεῖ πόλει δοκούσῃ. Hist. VII. 2.* Suffragatur Capitolinus, et Herodiani auctoritate nixus testatur, Maximinum venisse Sirmium, ut exinde in hostes duceret, Sarmatisqee bellum inferret. *In Maximinis duobus, cap. XIII.*

V.

Probus pace Sirmium fovit, vineasqve ibi instituit, maxime qva montem Almum spectat, in qvo prima huius cultus initia coeperunt. Eutropius scribit. *Vineas Gallos et Pannonios habere permisit. Opere militari Almum montem apud Sirmium, et Aureum apud Moesiam superiorem vineis consevit, et provincialibus colendas dedit. Lib. IX. cap. II. in Probo.* Ex Eutropio sua descripsit Aurelius Victor, excepto, qvod hunc montem, vitibus consitum, *Almum* nominavit. *In epitome editionis A. Schotti n. 52.* Ager hic late patet, et laetas fruges fert, omniaqve ad victum et cultum corporis pertinentia copiose praebuit, situqve amoeno, et ad prospectum iucundo oculos et animum delectat.

VI.

Turbato post bellis civilibus Imperio, urbem et agrum infestavit Licinius, qvem Constantinus cum exercitu adveniens, in Thraciam profugere coegit, et Sirmium Pannoniamqve armis, et secuta pactione, sibi vindicavit. Zosimus *hist. lib. II. cap. 18. 19. 20.* Vbi in novissima editione Cizensi *cit. cap. 18.* duo menda sunt, qvum Παιωνίας pro Παιονίας. item Σίρμον pro Σίρμιον, scriptum reperitur, qvod alibi tamen recte expressum legitur. Auctoritate Evagrii qvidam Σέρμιον legi existimant,

sed

ſed ſi bonos emendatosqve codices inſpiciant, deluſos ſe intelligent, et Σίρμιον fide optimorum codicum tuebuntur. Locus extat *lib. V. cap. 12.* Neqve aliter edidit Henricus Valeſius, vir harum peritiſſimus literarum. Hinc caſtigandus eſt Abraamus Ortelius, mendoſa *Io. Chriſtophorſoni* editione deceptus, *in theſauro Geographico b. V.* Illud per ſe conſtat, Sirmium, non Syrmium ſcribi, contra qvam vulgo ſcribitur a Genebrardo, Bonfinio, et auctore novae editionis Eutropii *lib. ix. cap. 11.* Tanto magis de Salmaſio miror, *in not. ad Capitolinum, non tantum Hackianae, ſed etiam Pariſinae editionis.* Tum vero a Zoſimo, qvi Sirmii ſitum, et bellum utrinqve geſtum deſcribit, lucem accipiunt *Eutropius lib. X. c. 4. Victor num. 59.*

VII.

In hac urbe, priusqvam a barbaris capta eſt, multa et ardua Imperii negotia confecta ſunt, qvoniam Imperatores ſuam regiam, et Praefecti limitis Illyrici ſedem ibi habuerunt. Qvae haud dubie cauſa fuit, qvod Flavius Vopiſcus Sirmium ad numerum Illyrici urbium aſcripſit, *in Probo cap. xix.* Errant, qvi indices hiſtoriae Auguſtae conficiunt, dum Sirmium Illyrici, qvod Vopiſcus commemorat, a Sirmio Pannoniae diſtingvunt, qvi ex Vopiſco doceri poterant, Sirmium, qvod Vopiſcus Illyrico tribuit, propinqvum eſſe monti Almae. Qvo argumento facile intelligitur, Sirmium Pannoniae deſignari, qvod ſcriptor vitae Probi Illyrico (laxius ſumpto) aſſignavit.

VIII.

Minime omnium praeterire debeo, qvod pleriqve Imperatores ortu Sirmienſes fuerint, magnamqve urbi

digni

dignitatem sua nascendi felicitate conciliarint. Aurelianus, qvi saepe vicit hostes ac triumphavit, Sirmii procreatus, et virtute sua in Imperii possessione constitutus est, teste huius rei Vopisco, qvi seqventia scribit, sic tamen, ut dubitare videatur. *Divus Aurelianus ortus, ut plures loqvuntur, Sirmii, familia obscuriore: ut nonnulli, Dacia Ripensi* (extra Pannoniae fines sita) *Ego autem legisse memini auctorem, qvi eum Moesia* (qvae ultra Pannoniam iacet) *genitum praedicaret. in Aureliano cap. III.* Sed Probo Imperatore prorsus gloriatur Sirmium, eiusqve ortum sibi vindicat, qvod nunc sine dubitatione tradit idem Vopiscus. *Probus*, inqvit, *oriundus e Pannonia, civitate Sirmiensi, cap. III. in Probo.* Ibidem invidia militum, qvos nunqvam otiosos esse passus est, oppressus, tumulum habuit, cum hoc titulo in marmore inciso. HIC. PROBVS. IMPERATOR. ET. VERE. PROBVS. SITVS. EST. VICTOR. OMNIVM. GENTIVM. BARBARARVM. VICTOR. ETIAM. TYRANNORVM. *Apud eundem cap. xxxI. Addatur Eutropius l. IX. c. 11. Victor n. 52.* Maximianus qvoqve Herculius non procul Sirmio natus est, qvem pleriqve Diocletiani fratrem nuncupant, vel solo patriae indicio refellendi. Alter enim ex Pannonia, alter ex Dalmatia oriundus fuit. Hinc Eumenius in Panegyrico *fratrem adscitum* extulit, qvem Capitolinus *fratrem imperii*, id est, collegam, nominaturus fuisset.in epistola, qvae ab eo servata legi potest *in Clodio Albino cap. VII.* Victoris, qvem adduxi, verba, qvae huc pertinent, sic habent. *Maximianus, cognomento Herculius, ortu agresti Pannonioqve. Nam etiam nunc haud longe Sirmio, eminet locus palatio ibidem constructo, ubi parentes*

tes

tes eius exercebant opera manuaria. num. 56. Gratianus Imperator, haud agresti, ut Maximianus, sed acerrimo ingenio praeditus, multaqve doctrina excultus, Sirmium ortu suo nobilitavit, et Theodosium, magnum illum imperii religionisqve vindicem, cum usus posceret, in curarum partem ascivit, et Imperatorem renunciavit apud hanc urbem, in qva maiestas imperii veteris magis, qvam alibi, trans Alpes conspecta est, cum virtute et armorum disciplina staret. Victor brevibus multa complexus tradit, *Gratianus genitus Sirmii*, *num. 72.* Haud obscure hinc elicio, patrem eius Valentinianum Sirmii esse versatum, utpote qvi uxorem ibi gravidam habuit, qvae expleto ad pariendum tempore, maritum filio auxit. Paulo infra subiicit Victor atqve confirmat, summam Imperii apud Sirmium delatam esse ad Theodosium, in qvo et filiis eius historiam finit ille scriptor, non admodum elegans qvidem, sed contrahendi industria, et scribendi fide praestans. Ab excessu Valentiniani I. qvi bellum Qvadis Sarmatisqve illaturus, in finitimo Pannoniae Illyrico obiit, regia Sirmii cum foro coelitus tacta, non laetum rei Romanae omen tulit. *Apud Zosimum lib. IV. cap. 18.* Idem hoc de fatali fulminis ictu narrat Ammianus Marcellinus, scriptor prudens et verax. *Apud Sirmium repentino fragore nubium fulmen excussum, palatii et curiae partem incendit et fori. lib. xxx. cap. 5.* Eventus posthaec omini fidem fecit.

IX.

Praeter ceteros crebro huc descendit Constantius, et qvae belli in utramqve partem momenta essent,

qvid res tempusqve postularent, Sirmii deliberavit, ac hybernorum opportunitate usus, ex ea urbe movit in hostile solum. Non dubito, qvin illo commorationis tempore de supplementis legionum, de annona et nervo belli cogitarit, qvi hanc unam itineris faciendi caussam habuit, ut rempublicam constitueret, hostiumqve incursiones prohiberet. In hanc sententiam scripsit Ammianus Marcellinus, *lib. XVI. cap. 11. lib. XIX. cap. 11. Inter haec ita ambigua Constantium, Sirmii etiam tum hyberna qviete curantem, permovebant nuntii metuendi et graves, indicantes id, qvod tunc magnopere formidabat.* Per id tempus Qvadi Sarmataeqve Pannoniam incursabant, qvorum reprimere impetum, atqve ulcisci iniurias, magnopere cupiebat. Qvibus rebus intentus, hunc deligebat locum, expeditioni idoneum, et hybernis opportunum, ut ex propinqvo prospiceret omnia et curaret. Paulo infra *h. lib. Valeriam* nominat, partem nempe Pannoniae inter Dravum et Danubium interiectae, qvae ad honorem memoriamqve Valeriae, Diocletiani filiae, hoc nomine appellata fuit. Verba adducere supervacuum est, qvae legi possunt apud Ammianum Marcellinum, qvi plura de Sirmio prodidit *lib. XXI. cap. 9. 10.* Eo qvidem tempore, qvo Lucillianus comes, allato defectionis Iuliani nuncio, in magno discrimine versatus est, atqve in ea urbe ad resistendum se comparavit, sed cum incautius ageret, et Iuliano occurreret, captus et in conspectum Iuliani adductus est, qvi, festinato itinere, Sirmium contendit, laetoqve rerum successu, urbem regiamqve Sirmiensem intravit. Ita enim expono verba Ammiani scribentis, *civitatem,*

ut

ut praesumebat, dedititiam petens, citis passibus incedebat, eumqve suburbanis propinqvantem amplis nimiumqve protentis, militaris et omnis generis turba cum lumine multo et floribus, votisqve faustis, Augustum appellans et Dominum, duxit in regiam. At qvaenam haec Panno-niorum regia, nisi Sirmiensis? Confirmat hoc Zosimus, qvum tradit, improvisum hoc inopinatumqve accidisse Sirmiensibus, qvippe, ob celeritatem adventus Iuliani, admiratione ac stupore defixis. Nam Bononiam Pannoniae, de qva paulo ante dixerat, non posse intelligi, multa indicio sunt, ut magnitudo urbis et suburbiorum, inprimisqve designatio regiae, qva non Bononia ad Dravum, sed omnino Sirmium florebat. Nihil hic annotavit *V. C. Henricus Valesius*, qvem tamen non credo non idem sensisse. Hinc numus Iuliani planissime exponitur, de qvo eruditi hactenus coniecturas potius, qvam argumenta protulerunt. Effigies in eo est Iuliani barbam alentis. Nam vel ob hanc causam dictus est Πώγων, qvod barbam promitteret, atqve hoc signo, a Constantio se aversum esse, indicaret. Themistius non obscure id significasse mihi visus est, qvando haec literis mandavit. ὁ τὸν πώγωνα καθειμένος, καὶ τοῦ φιλοσοφωτάτου τῶν βασιλέων μεταποιούμενος. *In Oratione X. p. 221. edit. Petavianae.* Sapientissimus qvis sit, vel sapientiae studiosissimus; nulla hic coniectura opus est. Marcum enim cognomine Philosophum intelligit, cuius vitam et mores, habitumqve et instituta ac studia omnia imitari studebat. Atenimvero numus ille, qvi literis SIRM. in ima parte incisis, Sirmium sine ulla dubitatione designat, sub Imperii auspicium Sirmii factus est, qvippe ex

qva urbe Iulianus movit versus Naisum, Daciae mediterraneae urbem, qvam diversa scriptione Ammianus *Naessum* appellitavit. De Gratiano Sirmium ingresso, et exinde in castra adversus Alanos profecto, legatur Ammianus *lib. XXXI. cap. 11.*

X.

Illud qvoqve cum Sirmii laude coniunctum est, qvod concilium ibi religionis causa habendum indixit Constantius Imp. ut coetus divini rationibus consuleret, et impium turbulentumqve Photini errorem, collatis Antistitum sententiis, damnaret. Ipse enim Sirmium venit, et sanando vulneri remedium afferre voluit, convocatis ex Oriente pariter atqve ex Occidente praesulibus, qvi Photinum, Sirmii Antistitem, dignitate mulctandum censuerunt. Annus Concilii incidit in A. C. CCCLI, qvem argumento fastorum consularium definire licet. *Interim conf. Socrates H. E. lib. I. cap. 29.* Sozomenus *lib. IV. cap. 6. Nicephorus lib. IX. cap. 31.* Copiose iuxta atqve erudite Dionysius Petavius defixit intenditqve animum in Sirmiense Concilium, qvod apparet ex eius animadversionibus in Epiphanium scriptis, in qvibus Baronianam anni supputationem castigavit, primamqve eius confessionem a reliqvis duabus accurate et merito distinxit. In huius rei investigatione elaboravit Io. Georgius Dorschaeus, instituta et edita *collatione ad Concilium Sirmiense, qvam anno MDCL. evulgavit.*

XI.

Idem, qvi Sirmii concilium habuit, illic qvoqve triumphum egit, et victis altera vice Sarmatis, cum pom-

pa

pa in urbem invectus est, magno hominum concursu et plausu, qvi ea in re commune gaudium, et publicam felicitatem versari iudicabant. Qvanqvam Iulianus desertor de triumphali hac pompa contemptim scripsit, eaqve seu risum, seu stomachum legentibus movit, perinde ac si Constantius, nulla re gesta, triumphasset, materiamqve huius gloriae sibi praeripuisset. Id qvod declarat epistola ad Senatum populumqve Atheniensem perscripta. Verba Latina subiungam. *Ita contigit, ut cum ego dimicassem, ille solum* (ad Qvados et Sarmatas) *iter fecisset, et cum Istri accolis pacifice collocutus esset, non ego, sed ille triumpharit.* Contra asseveravit Constantius, conatos resistere Sarmatas se stravisse, Qvadosqve Sarmatis auxiliantes attrivisse, in concione ad exercitum habita, qvae extat apud *Ammianum lib. XVII. cap. 13.* Vt iactantius hic, qvam verius scripserit Iulianus.

XII.

Qvincto post N. C. seculo, Pannonia non idoneis firmata praesidiis, ruentibus e Scythia barbaris patuit, ac senescente Imperii fortuna, saepe dominos suos mutavit. Post Romanos enim Gothi, Gepidae et Hunni Pannoniam invaserunt, agrumqve Sirmiensem alii post alios occuparunt, inter qvos Gothi, Romanis tandem non invitis, sedem aliqvandiu habuerunt. Testis est Cassiodorus, Theoderico Gothorum Orientalium regi ab epistolis, vir oppido diligens, et pro captu seculi eruditus, qvi in epistola ad Colosseum scribit. *Proinde prosperis initiatus auspiciis, ad Sirmiensem Pannoniam, qvondam sedem Gothorum proficiscere. lib. III. Var.* Post eos

Ge-

Gepidae, prognati a Vandalis populi advenerunt, Gothisqve Sirmio excedere coactis, urbem agrumqve in potestatem redegerunt. Ab his receptum, Iustinianus in ditione sua habuit, et urbem qvanto, conatu potuit, restituta illic praefectura, instauravit. Procopius ex Latina interpretatione scribit. *Gepidae Sirmium, ac Dacias pene omnes invasere, simul atqve ea Iustinianus ademerat Gothis*, *lib. III. Gothicor.* Et ibidem Langobardorum legati ad Iustinianum pronunciarunt. *Gepidae Sirmium habent, Romanos in servitutem abducunt, Daciam suam esse iactitant.* Evagrius auctor est, Gepidas non retinuisse diu Sirmium, sed Iustino reddidisse, barbaros autem, qvos Hunnos interpretor, posthac urbem Pannoniae principem intercepisse. *Eccles. hist. lib. V. cap. 12.* Τὸ Σίρμιον πρός τῶν βαρβάρων ἑάλω. Henricus Valesius *in annotationibus ad h. l.* legit, ἀβάρων. Non male, qvia scriptor iste Hunnos occidentales intelligit, qvi Latine Avares dicuntur. Ferri tamen prior lectio potest, qvia Hunni sub illud tempus per eminentiam *barbari* forsan appellari coeperunt, Ἄβαροι tamen magis proprie et freqventius a Graeco-Romanis cognominati sunt, sigillatim a Nicephoro *in breviario historico* passim, et a Menandro Protectore *in eclogis*, qvas e MST. codice primus edidit David Hoeschelius. Fatalis certe isti loco fuit irruptio Hunnorum, qvi primi omnium ab extrema Scythia profecti, sub signis auspiciisqve Attilae Sirmium vastarunt, Romanisqve eripuerunt. Horum *temporum Attilanorum* meminit Iustinianus, *in Constitutione Nov. XI.* Qvo in loco praefectura Sirmii, qvae ad Illyricum spectabat, in Pannonia, eaqve secunda,

re-

reponitur, non in Italia, ubi Firmium Piceni reperitur. Igitur librarii culpa admissum est, qvod *Firmium* vulgo lectitant, et extruso contra mentem Iustiniani Sirmio, Firmium, qvod, auctoritate Strabonis et Ptolemaei, sola Italia sibi vindicat, absurde in Pannonia locatur.

XIII.

Magnum ibi splendidumqve fuit sacerdotium, qvod diu qvidem ante tempora Iustiniani constitutum, tituloqve *Dioecesios* celebratum, sed ab eo primum ad *metropolin* Iustinianae primae relatum est, idqve assensu suo comprobavit Vigilius, Pontifex Romanus, cuius in lege nova ipse Augustus mentionem fecit. *Novell.cxxxi. cap. 3. Congruit Procopius in libro de aedificiis Iustiniani. Auctor notitiae Imperii* Pannoniam Saviam, id est, Sirmiensem, inter sex Illyrici dioeceses retulit, sed de metropoli eius nihil prodidit, qvippe qvae, cum is scriberet, nondum erat constituta. *Addatur Baronius VII. Annal. Eccles. anno 539.* Nemo tam imperitus est, ut nesciat, tres fuisse urbes, Iustiniani nomine praeditas, qvarum *prima* qvidem in Bulgaria sita, et ex ruinis instaurata a Iustiniano, et metropolis totius Illyrici ac Pannoniae effecta est, de qva legi possunt Procopius, Cedrenus, Zonaras, Nicephorus aliiqve. *Secunda* et *tertia* huc non spectant, et alibi a me expenduntur. Sirmiensis sacerdotii antiqvitatem pariter, ac dignitatem probant *acta conciliorum* veterum, nominatim Sardicensis et Aqvilegiensis, Ep. qvi inter reliqvos Antistites subscripserunt. Postremus urbis Episcopus fuit Dumatri Paulus, qvi in praelio Mohaziano cecidit, a qvo tempo-

po-

pore omnes Sirmii rationes conturbatae ſunt, et oppreſſa Pannoniae libertate, ſacerdotium A. cIↃ IↃ XXV. a barbaris extinctum, hodie vicum male cultum oſtendit. Superiori anno demum ex ſervitute armis LEOPOLDI AVG. ereptum, priſtinam liberamqve conditionem ſub pio et miti Rege ſuo recepit. *De Sirmio ad extremum legantur VVolfg. Lazius commentar. reip. Rom. lib. XII. cap. 3. Thuanus hiſt. lib. IX. a principio, et communiter rerum Hung. ſcriptores.*

Supra §. III. fin. pro verbis, qvem ſcripſit, anteqvam Auguſtus, *legi oportet*, qvem ſcripſit, retulitqve ad illud tempus, qvo nondum Auguſtus.